

Sygn. akt IX U 1423/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Konieczna
Protokolant:	Elwira Dembińska - Kołodziejczyk

przy udziale./.

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania J. G. (1) (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania J. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 25 lipca 2014 r. Znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 29 lipca 2014r.

Sędzia

Sygn. akt IX U 1423/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25.07.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu J. G. (1) (G.) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku

z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r., podnosząc w uzasadnieniu, iż do dnia 01.01.1999r. nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie zaliczył, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, okresu zatrudnienia w (...) S.A. w R. od 01.08.1981r. do 31.12.1993r., na stanowisku Kierownika Pracowni Produkcji Doświadczalnej, od 01.01.1994r. do 31.12.1998r. na stanowisku Zastępcy Kierownika ZOB i PD ds. technicznych, Kierownika Pracowni Produkcji Doświadczalnej ponieważ zajmowane stanowiska należą do wyższego szczebla kierowniczego.

Ubezpieczony w odwołaniu od niniejszej decyzji domagał się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury, po uprzednim uznaniu za pracę w warunkach szczególnych okresu pracy od 01.09.1981r. do 31.12.1998r., gdyż w tym czasie prowadził nadzór bezpośredni nad pracami związanymi z produkcją doświadczalną, małoseryjną i małomontażową na instalacjach doświadczalnych i produkcyjnych w zakładzie, mając w tym okresie stały i bezpośredni kontakt z podległymi pracownikami, będąc narażonym na te same szczególne warunki pracy – zapylenie, czynniki ryzyka chemicznego, hałas, wysoką temperaturę.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony J. G. (1) urodził się w dniu (...)

W dniu 07.07.2014r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1.01.1999r. łącznie 25 lat, 2 miesiące i 11 dni okresów składkowych oraz nieskładkowych, w tym 2 lata i 8 miesięcy pracy w warunkach szczególnych (tj. okres zatrudnienia na stanowisku starszego referenta w Zakładowym Ośrodku (...) od 01.12.1978r. do 31.07.1980r. i od 01.08.1980r. do 31.07.1981r. na stanowisku samodzielnego referenta technicznego w Zakładowym Ośrodku (...)).

Ubezpieczony w okresie od 01.12.1978r. do nadal zatrudniony jest w (...) S.A. w R..

W okresach spornych, niezaliczonych przez organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony zatrudniony był:

- od 01.08.1981r. do 31.12.1993r., na stanowisku Kierownika Pracowni Produkcji Doświadczalnej,
- od 01.01.1994r. do 31.12.1998r. na stanowisku Zastępcy Kierownika ZOB i PD ds. technicznych, Kierownika Pracowni Produkcji Doświadczalnej.

Z zaświadczenia pracodawcy jw. z dnia 07.04.2014r. wynika, iż w okresach spornych jw. ubezpieczony wykonywał prace określone w dziale IV, poz. 24, pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego

pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Pracodawca wskazał w zaświadczeniu jw., iż charakter pracy wykonywanej przez ubezpieczonego był ściśle związany ze stałym przebywaniem w halach produkcyjnych w Zakładowym Ośrodku (...). Wykonywanie obowiązków służbowych mających na celu organizowanie, zabezpieczanie, nadzorowanie realizacji produkcji doświadczalnej, małoseryjnej, małomontażowej Ośrodka (...) oraz zabezpieczenie ciągłości ruchu podstawowych instalacji, maszyn i urządzeń w Zakładowym Ośrodku (...), a także prowadzenie produkcji doświadczalnej nie mogło odbywać się w oderwaniu od stanowisk produkcyjnych, gdzie zatrudnieni tam min. ślusarze remontowi, elektromechanicy, tokarze, aparatowi w produkcji doświadczalnej, zaliczani byli do grupy osób pracujących w warunkach szczególnych, a co z tym idzie ubezpieczony również był narażony na czynniki szkodliwe – na takie same, na jakie narażeni byli pracownicy tam zatrudnieni, tzn. na hałas, pyły węglowo-grafitowe, emisję substancji smołowo-pakownych pochodzących ze stosowanych w procesie lepiszczy, zmienne temperatury.

Stanowiska zajmowane przez ubezpieczonego w okresach spornych, tj. Kierownik Pracowni Produkcji Doświadczalnej oraz Zastępca Kierownika ZOB i PD zaliczane były przez pracodawcę ubezpieczonego – Zakład (...) „1 M.” w R. (poprzednika prawnego obecnego pracodawcy ubezpieczonego) do stanowisk, na których wykonywane były prace w

szczególnych warunkach, znajdowały się w wykazie takich stanowisk – stanowiącym załącznik nr 2 z dnia 20.12.1987r. (k. 33-36 akt sądowych).

Zakład (...) S.A. w R. produkuje wyroby z węgla i grafitu, w tym elektrody grafitowe, wyłożenia piecowe, bloki katodowe, masy i kity służące do wyłożeń bloków i pieców, metalografity.

Ośrodek (...) zajmuje się bezpośrednią produkcją doświadczalną materiałów takich jak grafity elastyczne – którą kierował w okresie spornym ubezpieczony, a także działalnością badawczo-laboratoryjną, polegającą na wykonywaniu prób wdrożeniowych nad materiałami wdrażanymi do produkcji w zakładzie produkcyjnym.

Praca ubezpieczonego w okresie spornym od 01.08.1981r. do 31.12.1998r. faktycznie polegała na sprawowaniu bezpośredniego nadzoru nad produkcją doświadczalną linii produkującej grafit eksplodowany. Ubezpieczony przy produkcji doświadczalnej dozorował pracę około 20 pracowników. Ubezpieczony wykonywał także prace na oddziałach produkcji przy wdrażaniu nowych technologii. Prace ubezpieczonego dotyczyły poprawy produkcji. Ubezpieczony w laboratorium badawczym pracowni doświadczalnej uczestniczył w procesie mini produkcji elektrod węglowych, produkcji, które następnie odbywały się na oddziałach produkcyjnych. Produkcja wyrobów elektrodowych bazowała na surowcach stałych – koksie, sadzy, antracycie. Produkcja składała się z poszczególnych etapów:

- rozdrabniania surowców na pył, który wywoływał pylicę,
- mieszania surowców w temperaturze 100° C - podczas mieszania wydzielają się opary smoły i paku,
- prasowania w wysokich temperaturach, gdzie wydzielają się substancje smoliste, które pracownicy wdychali dokonując pomiarów ultradźwiękowych,
- wypalania - piece do wypalania wydzielają spaliny siarkowodoru, dwutlenku siarki, tlenków azotu,
- obróbki mechanicznej, podczas której występowało silne zapylenie,
- grafityzacji w wysokich temperaturach, gdzie wydzielają się szkodliwe substancje – formalina, dwutlenek siarki
- po grafityzacji ponownie odbywa się obróbka mechaniczna, gdzie występowało pylenie.

W pracowni doświadczalnej proces opisany powyżej obejmował wszystkie etapy, z tym że praca odbywała się przy mniejszych pojemnościach surowców niż na produkcji.

Ubezpieczony pracował także nad nowymi technologiami, na hali doświadczalnej pracował przy reaktorze w kontakcie ze szkodliwymi substancjami – związkami siarki.

Ubezpieczony, w ramach swoich obowiązków w okresie spornym, wykonywał także prace administracyjne w pomieszczeniu, z którego przechodziło się bezpośrednio do hali doświadczalnej i prace te zajmowały ubezpieczonemu około 20% czasu pracy. Praca administracyjna polega na przygotowywaniu raportów, wydawania poleceń wykonywania określonej pracy dla podległych pracowników.

Ubezpieczony zajmując stanowiska Kierownika Pracowni i Zastępcy Kierownika ZOB i PD wykonywał faktycznie te same obowiązki opisane powyżej.

Kontrola międzyoperacyjna, jakości produkcji odbywała się na wydziałach produkcyjnych i w laboratorium badawczym. W procesie mielenia ubezpieczony pobierał próbki bezpośrednio od minów na hali produkcyjnej, analizował próbki na miejscu na sicie albo w laboratorium badawczym, gdzie wykonywane były dodatkowe badania. W etapie prasownia w kontroli jw. ubezpieczony prowadził badania ultradźwiękowe na występowanie pęknięć, rozwarstwień wewnętrznych. Kontrola taka odbywała się jeszcze na stołach na gorących elektrodach.

Ubezpieczony pełnił także dozór inżyniersko-techniczny polegający na kontrolowaniu pracy pracowników bezpośrednio przy ich stanowiskach pracy, tokarzy, pomiarowych aparatury, ślusarzy remontowych.

Praca ubezpieczonego odbywała się w szkodliwych warunkach, w nadmiernym stężeniu pyłów, aromatów z alfabenzynopiryiny, kwasu siarkowego, nadsiarczanów, praca dobywała się w hałasie.

Ubezpieczony pracę jw. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ubezpieczony w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach pracował w odzieży ochronnej, otrzymywał posiłki regeneracyjne, mleko, otrzymywał dodatek finansowy.

W okresie spornym razem z ubezpieczonym pracowali słuchani w charakterze świadków: J. G. (2) na stanowisku Kierownika Ośrodka (...) następnie - Główny Specjalista ds. badawczych, przełożony ubezpieczonego, uprawniony do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych oraz J. T. technolog pracowni badawczej, następnie od 1999r. Kierownik Ośrodka (...).

Ubezpieczony w okresie od 15.08.1978r. do 15.02.1979r., będąc (...) Politechniki (...), odbywał wstępny staż pracy w Zakładzie (...) w K. na stanowisku stażysty. Ubezpieczony w tym okresie poznawał proces produkcji Zakładu, nie był pracownikiem.

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych dotyczących zatrudnienia ubezpieczonej w okresach spornych w (...) S.A. w R., wykazu stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach z dnia 20.12.1987r. k. 33-38 akt sądowych, zeznań świadków: J. G. i J. T. oraz zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 20.01.2015r., czas nagrania 00:11:11 -01:03:20.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, przekonywujący, spójny i logiczny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z treści art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 31.12.1998r.) osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. 25 lat dla mężczyzn).

Ust. 2 „Emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Jak wynika z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w warunkach szczególnych, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie bezsporne było, iż ubezpieczony w dniu 29.07.2014r. ukończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz, iż legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do tego, czy ubezpieczony spełnia pozostały warunek konieczny do nabycia prawa do tzw. wcześniejszej emerytury - czy ma wymagany okres pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż ubezpieczony, będąc zatrudniony w (...) S.A. w R. od 01.08.1981r. do 31.12.1998r. wykonywał faktycznie stale i w pełnym wymiarze pracę w warunkach szczególnych określoną w wykazie A dziale XIV, poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. przy kontroli międzyoperacyjnej, jakości produkcji oraz dozorcze inżynieryjno-technicznym pracowników wykonujących prace przy produkcji elektrod węglowych w procesie mini produkcji w ramach laboratorium badawczego pracowni doświadczalnej oraz pracowników wykonujących prace na oddziałach produkcyjnych przy wdrażaniu nowych technologii, czyli prace wymienione w wykazie A, dziale III, poz. 57 i następnym załącznika do powołanego rozporządzenia.

Za takim przyjęciem przemawiają wiarygodne zeznania świadków, którzy byli współpracownikami ubezpieczonego oraz zeznania ubezpieczonego, które są przekonywujące, spójne i logiczne, korelujące z powołaną dokumentacją osobową, w tym z treścią zaświadczenia o zatrudnieniu z dnia 07.04.2014r., w którym pracodawca ubezpieczonego jednoznacznie wskazał, iż w okresach spornych ubezpieczony wykonywał prace w warunkach szczególnych. Niewątpliwie ubezpieczony wykonując pracę w laboratorium badawczym pracowni doświadczalnej uczestniczył w procesie mini produkcji elektrod węglowych w takich samych warunkach, w kontakcie z takimi samymi czynnikami szkodliwymi jak na oddziałach produkcyjnych, gdy ubezpieczony wykonywał także pracę przy kontroli jakości i dozorcze inżynieryjno-technicznym bezpośrednio na zakładzie produkcyjnym.

Zaznaczyć należy, iż ubezpieczony z racji pełnienia funkcji kierowniczych wykonywał także czynności administracyjne, w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy jw., co w świetle ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego nie przeczy uznaniu pracy przy kontroli międzyoperacyjnej, dozorcze inżynieryjno-technicznym za pracę wykonywaną stale i pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd natomiast nie uznał za pracę w warunkach szczególnych wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy okresu odbywania przez ubezpieczonego wstępnego stażu pracy w Zakładzie (...) w K. od 15.08.1978r. do 15.02.1979r., gdyż ubezpieczony nie był w tym okresie pracownikiem, staż polegał na zaznajamianiu się z procesem produkcji Zakładu a nie na wykonywaniu faktycznej pracy.

Ubezpieczony posiada zatem, na dzień 01.01.1999r., wymagany 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym posiada 15 lat pracy w szczególnych warunkach, przy uwzględnieniu, oprócz okresu pracy w warunkach szczególnych uznanych przez organ rentowy, sporny okres pracy od 01.08.1981r. do 31.12.1998r. jako pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd, na podstawie powołanych przepisów, z mocy art.477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 29 lipca 2014r., tj. od dnia ukończenia 60 lat.

SSO Maria Konieczna